

Darinka Battetina . Alenka Kham Picman . Ivana Lap . Sanja Lapajne Oblak . Dana Pajnič . Lidiya Podbregar . Barbara Rot . Iga Rusanova . Ema Čomnič . Mojca Vogelnik

© MAO, Ljubljana

Mojca Vogelnik

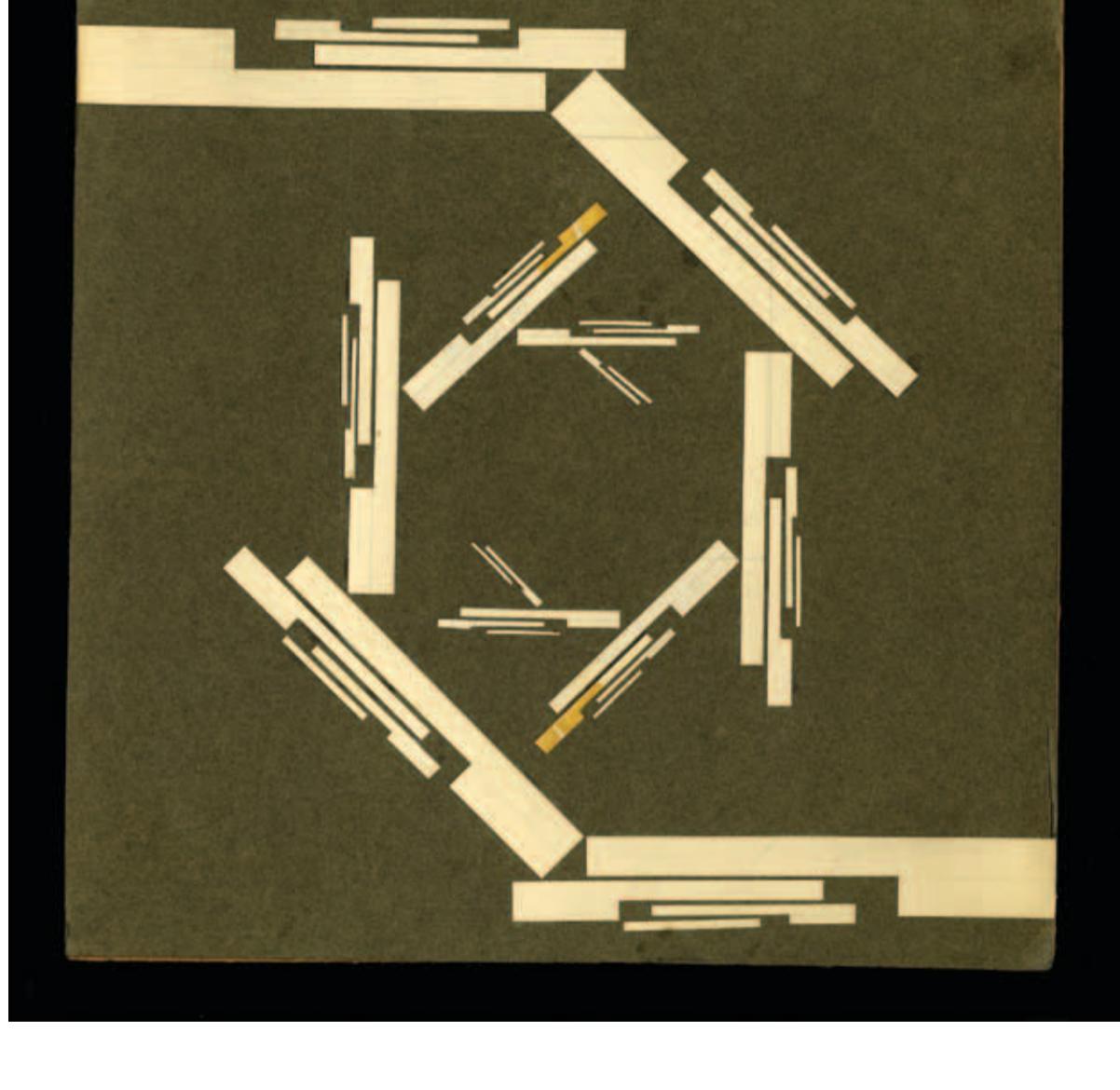
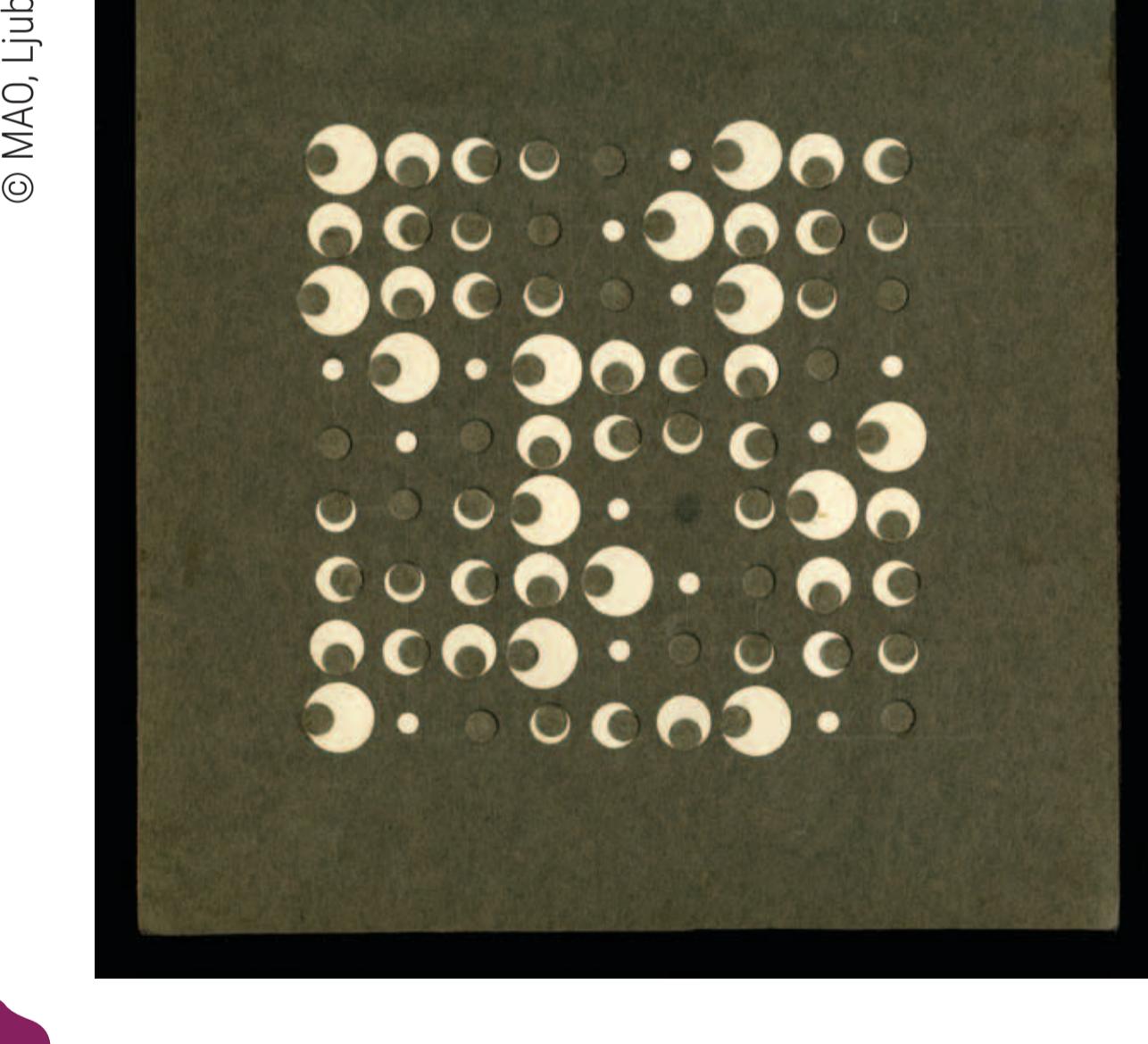
Ljubljana, 1941 – Ljubljana, 2003

Strokovno se je (iz)oblikovala že v družinskem okolju: njena mati Marija Grafenauer je bila Plečnikova študentka, plesalka modernega plesa in slikarka, sestra Alenka (Eka) pa je bila prav tako arhitektka. Od 1945 do 1952 je živel v Beogradu, do 1985 v Ljubljani, nato pa v Marezigah pri Kopru. Ob klasični gimnaziji je obiskovala šolo klavirja in šolo sodobnega umetniškega plesa Mete Vidmar. Leta 1966 je diplomirala pri prof. Ravnikarju na Oddelku za arhitekturo s temo *Vas na ježi*. Med 1967–1970 je bila zaposlena na RTV Ljubljana kot scenografka in ob delu končala tri letnike režije na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Od 1973 dalje ji je bil priznan status samostojne umetnice. Med 1974–1977 je delala kot mlajši dramaturg v ljubljanski Drami, nato je snemala eksperimentalne filme in plesne TV oddaje za ljubljansko in koprsko televizijo. Leta 1979 je magistrirala na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete v Ljubljani, na Pedagoški fakulteti pa je pripravljala doktorsko disertacijo s temo *Pomoč z umetnostjo – teoretske utemeljitve in možnosti uporabe v Sloveniji*. Študijsko se je izpopolnjevala v Parizu, Londonu, Stockholmu, Salzburgu in Avignonu. Izkušnja, povezana s smerjo B, ki je trajala le slabih dveh let, je Mojco Vogelnik osebnostno oblikovala, njen opus je raznolik in bogat, hkrati pa je ena redkih, ki je polje delovanja razširila na druga umetniška (in družbenega) področja.

Her professional background began to take shape in her family: her mother Marija Grafenauer was Plečnik's student, a contemporary dancer, and a painter, while her sister Alenka (Eka) was also an architect. Between 1945 and 1952 she lived in Belgrade, then, until 1985, in Ljubljana, and, finally, in Marezige near Koper. She attended a Classical Gymnasium high school along with Meta Vidmar's Piano and Contemporary Dance School. She graduated in 1966 under the tutelage of Prof. Ravnikar at the Department of Architecture to the topic "Village on a Terrace Slope". Between 1967 and 1970 she was employed as a set designer at RTV Ljubljana broadcasting company and completed three years of studies in the directing programme at the Academy of Theatre, Radio, Film and Television in Ljubljana. She was granted the status of an independent artist from 1973 onwards. Between 1974 and 1977 she worked as a junior dramaturge in the Drama theatre, then she made experimental films and dance shows for TV broadcasting companies in Ljubljana and Koper. In 1979 she received her Master's degree from the Faculty of Arts' Department of Philosophy in Ljubljana; she also prepared her PhD thesis entitled *Pomoč z umetnostjo – teoretske utemeljitve in možnosti uporabe v Sloveniji* (Helping through Art – Theoretical Justifications and Possible Applications in Slovenia) at the Faculty of Pedagogy. She furthered her studies in Paris, London, Stockholm, Salzburg, and Avignon. Her experience with Smer B/The B Course, which lasted only for two years, shaped her personality and made her body of work versatile and rich; she is among the few who expanded their work to other artistic (and social) fields.

Dela (izbor) / Works (selection)

- Etiketa, Rašica, Tovarna pletenin Ljubljana, 54 mm x 94 mm, 1964, inv. št. 534: LJU; 0021143, iz zbirke MAO / Label, Rašica, Tovarna pletenin Ljubljana, 54 mm x 94 mm, 1964, inventory No. 534: LJU; 0021143, from MAO collection
- Življenje je lepo, režija Mojca Vogelnik, likovna oprema Eka Vogelnik, posneto v Premanturi 1977 / Life is Beautiful, directed by Mojca Vogelnik, design Eka Vogelnik, recorded in Premantura, 1977
- Sem tekla sem rekla, režija Mojca Vogelnik, likovna oprema Eka Vogelnik, posneto v Premanturi 1977 / I Fleid, I Said, directed by Mojca Vogelnik, design Eka Vogelnik, recorded in Premantura, 1977
- Abstraktno in konkretno, režija Mojca Vogelnik, likovna oprema Eka Vogelnik, posneto v Fažani 1978 / Abstract and Concrete, directed by Mojca Vogelnik, design Eka Vogelnik, recorded in Fažana, 1978
- O medsebojni vzajemnosti, režija Mojca Vogelnik, likovna oprema Eka Vogelnik, posneto v Valbandonu 1979 / On Reciprocity, directed by Mojca Vogelnik, design Eka Vogelnik, recorded in Valbandon, 1979
- Kinetikon in Forma viva, režija Mojca Vogelnik, likovna oprema Eka Vogelnik, posneto v Seči, na Formi vivi 1979 / Kinetikon and Forma Viva, directed by Mojca Vogelnik, design Eka Vogelnik, recorded in Seča, Forma viva, 1979
- Hrastovlje in ples, režija Mojca Vogelnik, likovna oprema Eka Vogelnik, posneto v Hrastovljah 1980 / Hrastovlje and Dance, directed by Mojca Vogelnik, design Eka Vogelnik, recorded in Hrastovlje, 1980

© MAO, Ljubljana

Etiketa, Rašica – tovarna pletenin Ljubljana, (54 x 94 mm), 1964, inv. št. 534: LJU; 0021143, iz zbirke MAO

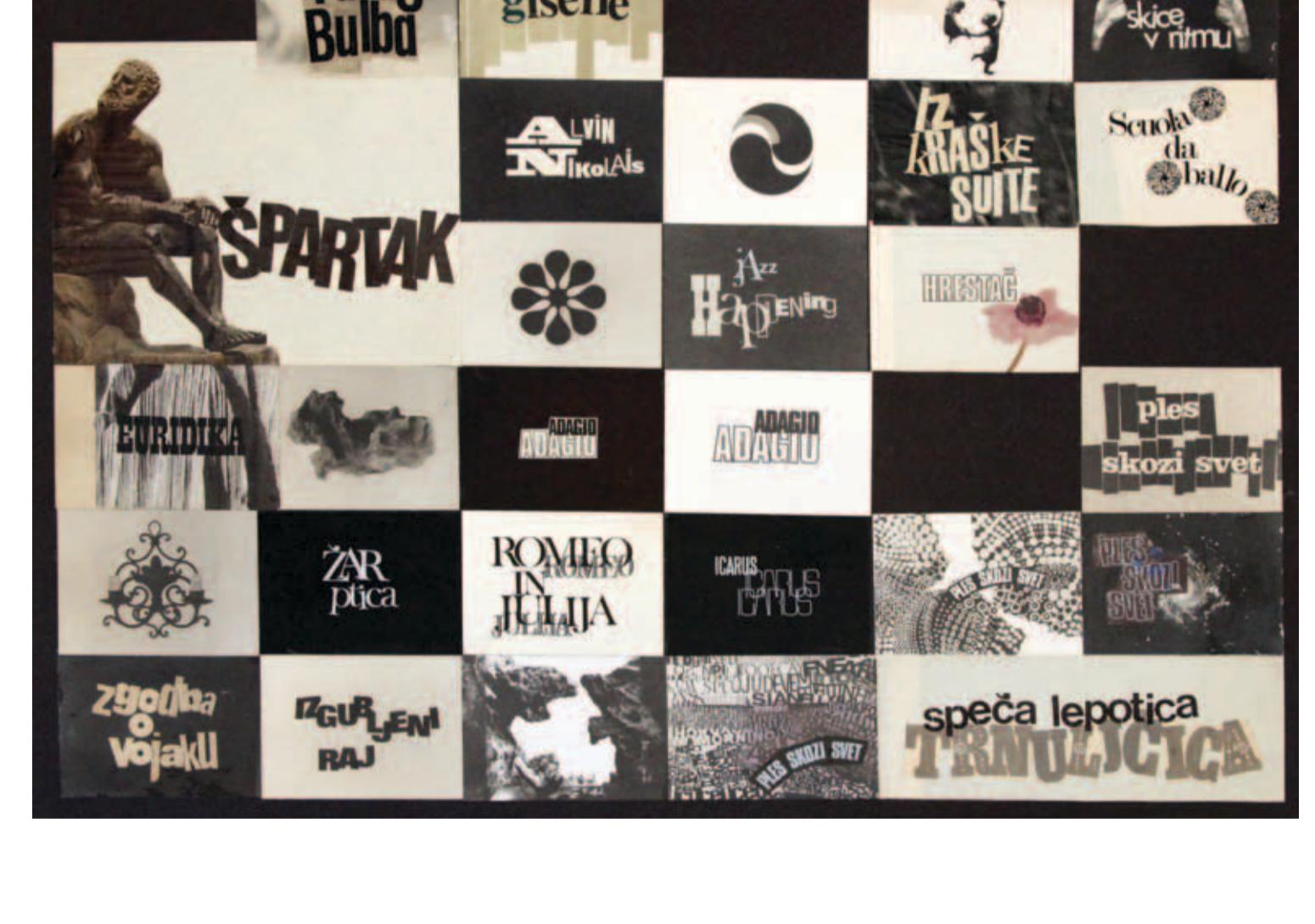
Celostno grafično podobo Rašice – tovarne pletenin Ljubljana, ki je bila ena vodilnih tovornih tovarn Jugoslavije, je oblikovala Mojca Vogelnik v študijskih letih, kmalu potem ko so na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani opustili eksperimentalno oblikovalsko smer B, iz katere so kljub temu izšli najboljši slovenski oblikovalci tistega časa.

Vaji pri predmetu Osnovni tečaj (prof. Edvard Ravnikar), 1960–1961, inv. št. 534: LJU; 0023577 in 0023578, iz zbirke MAO

Pripada prvi generaciji oblikovalske smeri B ali slovenskega Bauhausa iz začetka šestdesetih let 20. stoletja pri nas, ki jo je na Oddelku za arhitekturo Tehnične fakultete v Ljubljani uvedel prof. Edvard Ravnikar. Njen oče prof. dr. Dolfo Vogelnik je kot rektor Univerze v Ljubljani veliko pripomogel k uveljavitvi reforme študija na univerzi in smeri B.

Osnutek za telop TV oddaje, 1969, inv. št. 534: LJU; 0030999, iz zbirke MAO

© MAO, Ljubljana

Posnetki prizorov iz ohranjenih filmov Kinetikon, iz zasebnega arhiva Alenke Vogelnik

Kinetikon, kreativno-animacijski laboratorij Ljubljana, je bilo gibno-plesno društvo, namenjeno raziskovalnemu delu kritikov in teatrorologov. Ustanovila in vodila ga je od leta 1972 naprej vestranska ustvarjalka Marija Grafenauer Vogelnik (1914–2008), v njem so delovali Mojca Vogelnik, Eka Vogelnik, Neja Kos, Niko Goršič, Tone Stojko, Jasna Knez, Breda Kroflič, Živa Kraigher in drugi. Kinetikonovih filmov, ki so bili dolgi vsak približno 30 minut, je okoli 14, devet od teh, ki so vsi ohranjeni, jih je režirala Mojca Vogelnik, likovno opremo pa je naredila Eka Vogelnik.

Viri / Sources: Zasebni arhiv arhitektoke Alenke Vogelnik in družine Vogelnik; Zbirka MAO, Ljubljana; Mojca Vogelnik, Televizija in nova vizualnost, referat na 1. kongresu oblikovalcev Jugoslavije v Skopju 28. maja 1973, *Naši razgledi 28. septembra 1973*; Mojca Vogelnik, *Umetnostna animacija in deprofesionalizacija umetnosti*, Ljubljana 1979 (magistrsko delo); Mojca Vogelnik, *Ustvarjalni gib*, Ljubljana 1993; Mojca Vogelnik, *Tehnika gibanja v plesu*, Ljubljana 1994; Mojca Vogelnik, *Likovnost v skupini in umetnostna terapija*. Prirobnik za ustvarjalno dejemanje in uporabljanje oblik in barv za vsakogar, Koper 1996; Bogo Zupančič, *Smer B – Reforma oblikovanja. The B Course – Reforming Design*, Ljubljana 2012; Bogo Zupančič, *The B Course - the Slovenian Bauhaus of the Early 1960s*; *Bauhaus - networking ideas and practice* (ur. Jadranka Vinterhalter), Zagreb 2015, str. 377–392.

Besedilo / Text: Bogo Zupančič

V ospredje: pionirke slovenske arhitekture, gradbeništva in oblikovanja